

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2017-341

20.6.2017

Landbruksforsikring AS

Livsforsikring/uføredekninger/pensjon

Karens - uføreårsak – ikke forsikringsbevis – informasjon – fal. §§ 11-2, 19-4 og 19-10.

Forsikrede ble omfattet av arbeidsgivers uføredekning 2.8.10 etter 3 års ansettelse. Hun ble ufør 25.7.11 med hoveddiagnose myalgier og bidiagnose depresjon. Forsikringen var selvadministrerende, og medlemmene hadde ikke fått tilsendt forsikringsbevis. Informasjon om forsikringen ble gitt via intranett/brosjyre/informasjonsmøter og ved introduksjonsprogram for nyansatte 1.8.07. Tvist om forsikredes uførhet ble rammet av karensbestemmelsen, og om selskapet hadde sannsynliggjort at forsikrede kjente til karensbestemmelsen. Nemnda bemerket at forsikrede i 2010 skulle ha fått tilsendt et forsikringsbevis hvor karensbestemmelsen var fremhevet. Dette ble ikke gjort og selskapet hadde ikke sannsynliggjort at forsikrede likevel var kjent med karensklausulen. Forsikrede ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om uføreerstatning under arbeidsgivers trygghetsforsikringsavtale. Sakens tvistespørsmål er om selskapet har sannsynliggjort at forsikredes uføreårsak rammes av vilkårenes karensbestemmelse, og at forsikrede var kjent med denne bestemmelsen, jf. fal. § 19-4, jf. § 11-2 annet ledd bokstav b jf. fjerde ledd.

Forsikrede (f. 1977) ble meldt inn i arbeidsgivers trygghetsforsikringsavtale da hun ble ansatt 1.8.07. Forsikringen er en selvadministrert ordning uten navneliste. Informasjon om forsikringen blir gitt via bedriftens intranett. Trykte papirutgaver av forsikringsavtalen finnes hos bedriftens personalavdelinger. Alle ansatte får tilsendt i posten en informasjonsbrosjyre om forsikringsordningen.

Ved ansettelsen fikk forsikrede, som ledd i bedriftens introduksjonsprogram, en redegjørelse for forsikringsordningen. Det er lagt frem en sjekkliste for nyansatt som viser at forsikringer er ett av 31 temaer som gjennomgås under introduksjonsopplegget. Forsikrede har undertegnet på at hun ble gitt forståelig informasjon og opplæring. Selskapet har videre opplyst at det etter inngåelsen av forsikringsavtalen 1.7.07, ble holdt informasjonsmøter på bedriftenes avdelinger.

Informasjonsbrosjyren som gjelder alle dekninger som inngår i trygghetspaken, opplyser i annet avsnitt under overskriften "Uførekapital" at selskapets ansvar for denne dekningen først begynner å løpe når vedkommende har vært ansatt i bedriften sammenhengende i tre år. Under overskriften "Viktig" heter det i annet avsnitt at deltakelse i gruppeliv- og uførekapitalforsikringen forutsetter at den ansatte er 100 % arbeidsdyktig. Lenger ned i samme avsnitt er karensbestemmelsen tatt inn i nest sist avsnitt.

Skademelding ble sendt 16.1.14. Forsikrede hadde da vært ufør siden juli 2011. Hun oppsøkte lege 25.7.11 pga. smerter i venstre håndledd, og det fremgår av et journalnotat 9.9.11:

Senebetennelser i begge armene. Hø. side går smertene fra nakken og ned i håndleddet. ... Har nå hatt disse smertene i nærmere 1 år.

Legejournalene viser ellers at forsikrede har vært plaget med ryggsmarter og smerter i hele kroppen fra 2006. Nav har innvilget 100 % uføretrygd 14.4.16.

Selskapet avsto kravet under henvisning til karensbestemmelsen.

Etter avslaget innhentet forsikrede uttalelse fra fastlegen om at hennes psykiske plager først har vist seg etter at hun ble medlem av uføredekningen. Under klagebehandlingen er det lagt frem ytterligere en legeerklæring.

Forsikrede har i hovedsak anført at vilkårene for uføreerstatning er oppfylt. Forsikrede har vært minst 50 % arbeidsufør i et sammenhengende tidsrom på 2 år som følge av sykdom inntruffet i forsikringstiden fra 25.7.11. Senebetennelsene, som utviklet seg til kroniske smerter flere steder i kroppen, oppsto etter 2.8.10. Dessuten er hennes psykiske plager ikke lenger en bidiagnose.

Selskapet har ikke sannsynliggjort at karensbestemmelsen kan påberopes i saken. Forsikrede har ikke fått tilsendt forsikringsbevis da hun ble medlem av uføredekningen og selskapet har ikke sannsynliggjort at hun likevel var kjent med karensbestemmelsen.

Selskapet har i hovedsak anført at karensbestemmelsen får anvendelse. Hovedårsaken til uførheten muskulære/fysiske plager som forelå da forsikrede ble omfattet av uføredekningen 2.8.10. De psykiske plagene er bare en bidiagnose.

Forsikrede har via bedriftens intranett, avholdte informasjonsmøter og utdelte forsikringsbrosjyrer, mottatt all relevant informasjon om avtalen, herunder om begrensningene i denne. Ved ansettelsen ble også personalhåndboken og bedriftens forsikringer gjennomgått, noe forsikrede selv har bekreftet ved underskrift 1.8.07 på bedriftens sjekkliste for nyansatte.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Selskapets trygghetspakke omfatter yrkesskadeforsikring, kollektiv ulykke, gruppelivsforsikring, uførekapital og reiseforsikring – tjenestereiser. Saken gjelder krav under uførekapitaldekningen. Det følger av bedriftens forsikringsbevis og vilkårene at uførekapitaldekningen bare omfatter de som har vært ansatt i bedriften i tre år sammenhengende. Nemnda legger til grunn at en ansatt først kan anses som medlem av uførekapitaldekningen når vilkåret om ansettelsestid er oppfylt. Fremlagt kopi av forsikringspolisen utstedt i 2010 viser at det for denne dekningen ble betalt premie for 1838 ansatte, mens tallene på medlemmer av de øvrige dekninger varierer mellom 6017 (kollektiv ulykke) og 5583 ansatte og 62 årsverk (yrkesskadeforsikring).

Pkt. 7.2 "Plikter i henhold til FAL" første ledd første punktum i Rammeavtalen mellom selskapet og bedriften forplikter bedriften til "å dele ut Forsikringsbevis med vilkår til de arbeidstakere som er forsikret i henhold til denne avtale og Forsikringsbeviset". Bedriften har imidlertid, som nevnt, ikke sendt ut forsikringspoliser til medlemmene av forsikringsordningen. Ettersom et forsikringsbevis som fremhever at det gjelder en karensklausul, utgjør legalbevis for at forsikrede har fått kunnskap om klausulen, kan selskapet når et slikt forsikringsbevis ikke er sendt, bare påberope seg karensklausulen om den forsikrede likevel var kjent med vilkåret, se fal. § 11-2 fjerde ledd jf. § 19-4, se Rt. 2008 s. 720 avsnitt 44. Nemnda viser også til at selskapet identifiseres med forsikringstaker/bedriften, j. fal. § 19-9 annet ledd.

Selskapet har vist til opplysningen om karensklausulen i brosjyren som bedriften sender alle ansatte, til opplysninger om forsikringen på bedriftens intranett, til at kopier av forsikringsdokumentene finnes hos personalavdelingene, og særlig til gjennomgåelsen av forsikringsdekningene under bedriftens introduksjonsopplegg for nyansatte.

Nemnda kan ikke se at verken brosjyren, opplysningene på intranettet eller kopier av forsikringsdokumentene sannsynliggjør at forsikrede likevel er kjent med karensklausulen. Nemnda kan heller ikke se at en redegjørelse for bedriftens forsikringer på introduksjonskurset er tilstrekkelig for å sannsynliggjøre at forsikrede er kjent med karensklausulen. Forsikredes undertegning på en erklæring om at hun "er gitt forståelig informasjon og opplæring for arbeid ved bedriften" 1.8.07, dokumenterer således etter nemndas syn ikke at hun da ble kjent med klausulen. Nemnda peker på at introduksjonskurset omfattet 31 nokså ulikeartede forhold. Til dette kommer at forsikrede ikke ble medlem av uførekapitaldekningen i august 2007 ettersom selskapets ansvar for denne dekningen først begynte å løpe august 2010. Ettersom det bare en mindre del av de ansatte i bedriften som blir medlemmer av uførekapitaldekningen fordi den først tar til å gjelde etter tre års ansettelse, kan det spørres hvor omfattende denne dekningen ble omtalt under introduksjonskurset sammenlignet med de øvrige dekningene som er mer aktuelle. Forsikrede ble som nevnt medlem av dekningen i 2010, og etter nemndas syn skulle selskapet/bedriften da ha gjort henne kjent med karensklausulen ved å sende henne et forsikringsbevis hvor bestemmelsen var fremhevet. Slik saken står, kan nemnda ikke se at selskapet har sannsynliggjort at forsikrede var kjent med karensklausulen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Ingrid Smedsrud (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Jane Ytreøy Grøndalen (selskapsrepresentant), Lise Karsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).